

og Tryk maatte være komne til at hvile paa den omtalte Klasse, kunde blive løste. Jeg kan kun sige, at for mig har just Duffet om at se dem løste været den ledende Tanke i nærværende Sag; det er netop for at gjøre det muligt for dem, som have en Følelse af eget Værd og Pligt, selv ved deres smaa Midler at kunne sørge for deres Fremtid og Efterkommere, at jeg har indbragt Lovforslaget. Jeg maa aldeles bestemt protestere mod den Ytring af det ærede Medlem, at det er et Despoti, som man derigjennem søger at indføre i Frihedens Navn. Jeg troer, at det ærede Medlem forgjæves saavel i Lovforslagets Tanke som i dets enkelte Bestemmelser vil søge efter Noget, som ligner Despoti. Her er jo kun Spørgsmaal om at tilbyde Hjælp paa et Punkt, hvor man dog maa erkjende, at de Enkeltes private Kræfter ikke slaar til. — Jeg gjør mig slet ikke, som det ærede Medlem syntes at troe, nogen Illusion om, at den foreslaaede Anstalt vil faae en saadan Fremgang, som maaskee mange Andre paaregne; jeg kjender for godt det Folk, hvortil jeg hører, til at jeg ikke skal vide, at enhver ny Ting har Banfælighed ved at bane sig Vej her i Landet, og at der navnlig for den Klasse af Borgere, som der her nærmest er Spørgsmaal om, ikke vil medgaae saa ringe Tid, inden den faaer indseet Nyttens af den heromhandlede Foranstaltning, og inden den faaer arbejdet sig ud af gammel Bane og gamle Synspunkter og kommer ind paa at ville benytte det Nye. Men jeg seer dog ikke deri nogen Grund til at frygte denne Sag tilside; jeg seer tværtimod deri en Grund til at sætte Foranstaltningen iverk saasnart som muligt, for at den Frugt, den skal bære, kan komme forholdsvis hurtigere end ellers. — Det ærede Medlem havde utvivlsomt ogsaa Ret i, at man sjældent bliver rig af Skade og maaskee meget ofte heller ikke klog. Men jeg seer dog ikke, at man uden videre kan sige, at dette finder Anvendelse paa det foreliggende Tilfælde, og at man i dette Forhold ikke er bleven klog af den Skade, som man allerede har lidt. Jeg vil dermed slet ikke benægte, at muligt ogsaa den Tid kan komme, da man vil finde, at heller ikke vi have været forsigtige nok. Jeg skal ikke benægte, at der muligt kan komme Tab tilside

i Tidens Løb, ved hvad der her foreslaaes, men jeg vil sige, at naar vi gjøre, hvad vi ansee for det Rette, og naar vi navnlig søge at frembrage de Midler, ved hvilke Befolkningens moraliske og pædagogiske Vel kunne fremmes, da har det for mig ikke nogen væsentlig Betydning, om der muligt i Tidernes Løb deraf maatte resultere noget Tab for Staten, idet der dog i alt Fald paa den anden Side vilde være vundet den Fordeel for Staten, der ligger i den Udvikling, som Borgerne have vundet. Den Betragtning, hvormed det ærede Medlem begyndte, vil jeg lovrigt anvende ligeoverfor hans Ytring om de tvungne Bidrag. Jeg troer overhovedet, at man kan misbruge eller i alt Fald bruge stærkere, end det til enhver Tid kan forsvares, den af ham gjorte Paaviisning til Muligheden af at tilveiebringe Tab for Statskassen og derved komme til at tage fra alle Skatteyderne. Ja, ganske vist kan man blive nødt dertil, men idet jeg forresten netop deler den Anskuelse, hvorfra det ærede Medlem gaar ud, at man skal forebygge Ulykker, saa siger jeg, at selv om det maatte blive Tilfældet, at der blev Tab for Statskassen forbundet med en Foranstaltning som den her foreslaaede, der da skal dækkes ved Skatter, saa vilde det være retfærdiggjort derved, at Foranstaltningen var truffen i hele Samsundets Interesse. Det maa ikke betragtes som den mindste Virkning, som nærværende Lovforslag skal have, at det vil oplive og styrke Selvfølelsen hos den Deel af vore Medborgere, der bestøvære ere saaledes stillede i Verden, at deres Forhold kun ere stikede til at nedbryde deres Selvfølelse. Jeg troer ikke, at der blandt de Midler, som Nutiden har opfundet, findes noget, som med større Lethed tilbyder disse Medborgere de Midler, som de hidtil maae savne, end netop Forsikringsanstalterne. Der er ikke mindste Tvivl om, at Udsigten til at maatte tye til Battigvæsenet paa sine gamle Dage er demoraliserende i en ganske overordentlig Grad, og ligesaa lidet tvivler jeg om, at det, at en Mand faaer at vide, at der er en Veit, som han kan benytte til derigjennem at opretholde sig med Familie, naar den Tid kommer, da hans Arbeidskræfter svigte, i en ganske overordentlig